

Quicksan flora en fauna Juliana Bernhardlaan ong. Hoensbroek

Quickscan flora en fauna Juliana Bernhardlaan ong. Hoensbroek

Colofon

Rapportnummer : 23RQ020

Versie : V02 - Definitief

Datum : 13 juli 2023

Projectnummer : P437

Opdrachtgever :

Contactpersoon :

Auteur :

Wijze van citeren : (2023). *Quickscan flora en fauna Juliana Bernhardlaan ong. Hoensbroek*, Maastricht, Nederland: Ecoplanning.

© Copyright 2023 Ecoplanning, Maastricht

Ecoplanning

Kasteel Aldengoorstraat 7b
6222 WH Maastricht
Tel : +31 (0)6 1088 5330
www.eco-planning.nl

Niets uit voorliggend rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Ecoplanning.

Ecoplanning past de protocollen toe welke zijn opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Door het toepassen van deze protocollen voldoet voorliggend onderzoek en advies aan de Wet natuurbescherming.

Ecoplanning accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt welke afwijken van het advies zoals omschreven in voorliggend rapport.

In het algemeen kan gesteld worden dat het veldonderzoek horende bij een quickscan geldig is voor een periode tot maximaal 3 jaar. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar is het noodzakelijk opnieuw het project te toetsen aan de dan geldende wetgeving. Echter, wanneer in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan is deze periode korter.

INHOUD

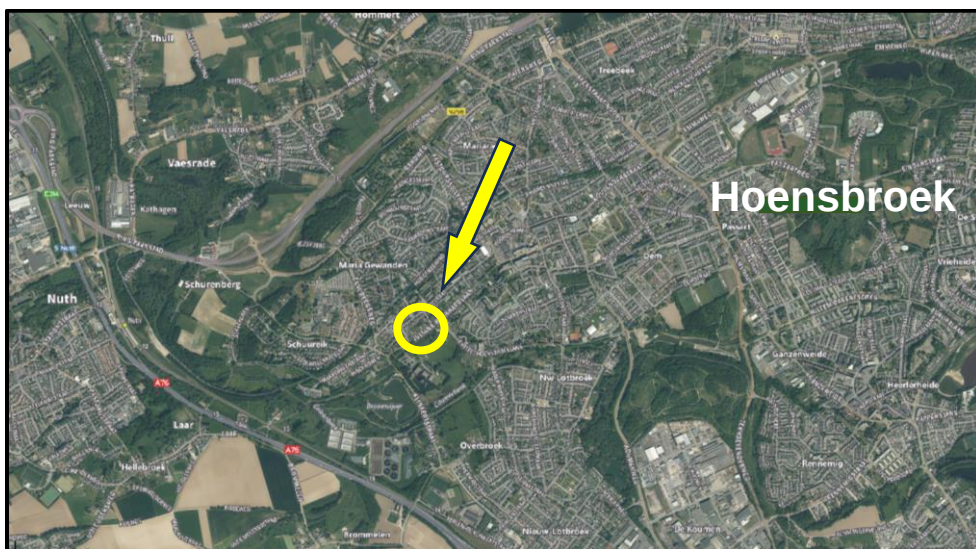
1	INLEIDING.....	5
1.1	AANLEIDING.....	5
1.2	DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN	5
1.3	LEESWIJZER.....	5
2	BESCHRIJVING PLANGEBIED EN BOUWPLAN	6
2.1	BESCHRIJVING PLANGEBIED	6
2.2	BOUWPLAN.....	8
3	ONDERZOEKSMETHODE.....	10
3.1	AANPAK ONDERZOEK	10
3.1.1	ALGEMEEN.....	10
3.1.2	LITERATUURONDERZOEK.....	10
3.1.3	VELDONDERZOEK	11
4	RESULTATEN EN TOETS WET NATUURBESCHERMING	12
4.1	LITERATUUR.....	12
4.2	GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	13
4.2.1	ALGEMEEN.....	13
4.2.1.1	BEVER	13
4.2.1.2	RODE EEKHOORN	13
4.2.1.3	STEENMARTER.....	13
4.2.1.4	OVERIGE SOORTEN.....	13
4.2.2	AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED EN TOETS WET NATUURBESCHERMING	14
4.3	VLEERMUIZEN	15
4.3.1	ALGEMEEN.....	15
4.3.2	AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED EN TOETS WET NATUURBESCHERMING	16
4.4	BROEDVOGELS	16
4.4.1	ALGEMEEN.....	16
4.4.1.1	BOERENZWALUW	16
4.4.1.2	GIERZWALUW	17
4.4.1.3	GROTE GELE KWIKSTAART.....	17
4.4.1.4	HUISMUS	17
4.4.1.5	HUISZWALUW	17
4.4.1.6	OOIEVAAR.....	18
4.4.1.7	TORENVALK	18
4.4.1.8	OVERIGE VOGELSOORTEN.....	18
4.4.1.9	OVERIGE VOGELSOORTEN NEST BESCHERMD TIJDENS BROEDSEIZOEN	18
4.4.2	AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED EN TOETS WET NATUURBESCHERMING	19
4.5	HERPETOFAUNA	21
4.5.1	ALGEMEEN.....	21
4.5.1.1	HAZELWORM.....	21
4.5.1.2	OVERIGE SOORTEN.....	21

4.5.2	AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED EN TOETS WET NATUURBESCHERMING	22
4.6	VISSEN	22
4.6.1	LITERATUUR.....	22
4.6.2	AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED EN TOETS WET NATUURBESCHERMING	23
4.7	ONGEWERVELDEN	23
4.7.1	ALGEMEEN.....	23
4.7.1.1	TEUNISBLOEMPIJLSTAART.....	23
4.7.1.2	OVERIGE SOORTEN.....	23
4.7.2	AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED EN TOETS WET NATUURBESCHERMING	24
4.8	PLANTEN.....	24
4.8.1	ALGEMEEN.....	24
4.8.2	VERRICHTE WAARNEMINGEN EN TOETS WET NATUURBESCHERMING	25
5	CONCLUSIE.....	26
5.1	FLORA EN FAUNA JAARROND BESCHERMD.....	27
5.2	FLORA EN FAUNA NIET JAARROND BESCHERMD.....	27
5.2.1	ALGEMEEN.....	27
5.2.2	STEENMARTER.....	27
5.2.3	HAZELWORM	27
5.2.4	VOGELSOORTEN NEST BESCHERMD IN BROEDSEIZOEN	27
5.3	ADVIES	28
6	LITERATUUR.....	29
7	BIJLAGE 1 KADER WET NATUURBESCHERMING	30
7.1	ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LANDELIJK.....	30
7.1.1	ALGEMEEN.....	30
7.1.2	VOGELRICHTLIJN.....	30
7.1.3	HABITATRICHTLIJN, BERN BIJLAGE II, BONN BIJLAGE I.....	30
7.1.4	NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN.....	31
7.1.5	WETTELIJKE BELANGEN	31
7.2	ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LIMBURGSE INVULLING	31

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In opdracht van [REDACTED] heeft Ecoplanning een quickscan flora en fauna uitgevoerd ter plaatse van de Juliana Bernhardlaan ong. in Hoensbroek ten noorden van Kasteel Hoensbroek in de gemeente Heerlen, vanaf nu genoemd “plangebied”.

Figuur 1.1 Weergave ligging plangebied binnen de gele markering.

1.2 DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van de voorliggende quickscan is het inzichtelijk maken van de actuele- en de potentiële aanwezigheid van het functioneel leefgebied van de wettelijk beschermde plant- en diersoorten in het plangebied in relatie tot de Wet natuurbescherming (Wnb) onderdeel soortenbescherming (artikelen 3.1, 3.5 en 3.10). De volgende onderzoeksvragen zijn hierbij relevant:

- Is er sprake van een (potentieel) functioneel leefgebied van beschermde flora en fauna in het plangebied?
- Wat is het effect van de geplande werkzaamheden hierop?
- Is er sprake van een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wnb artikelen 3.1, 3.5 en/of 3.10?
- Voor welke soorten is een aanvullend onderzoek en/of een extra check nodig?

Het begrip functioneel leefgebied is toegelicht in paragraaf 3.1.1.

1.3 LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied en de voorgenomen ingrepen. Hoofdstuk 3 behandelt de onderzoeksopzet van het literatuuronderzoek en het veldbezoek horende bij de quickscan. De onderzoeksresultaten en de toetsing van de werkzaamheden aan de Wnb worden beschreven in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 zijn in de conclusie de onderzoeksvragen zoals geformuleerd in par. 1.2 beantwoord en is ingegaan op het vervolgtraject.

2 BESCHRIJVING PLANGEBIED EN BOUWPLAN

2.1 BESCHRIJVING PLANGEBIED

Het plangebied bevindt ter plaatse van de percelen HLN01V2667, HLN01V2252, HLN01V2253 tussen diverse woningen in Hoensbroek (zie figuur 2.1). Het terrein betreft een braakliggend terrein bestaande uit een vegetatie van gras, een laagte met riet en harig wilgenroosje, droge ruigte met enkele planten van de teunisbloem, braamstruweel, struiken (rozensoorten), één wilg van ca. 5 meter hoog en jonge boompjes van maximaal 3m. hoog (zie figuren 2.2 t/m 2.5).

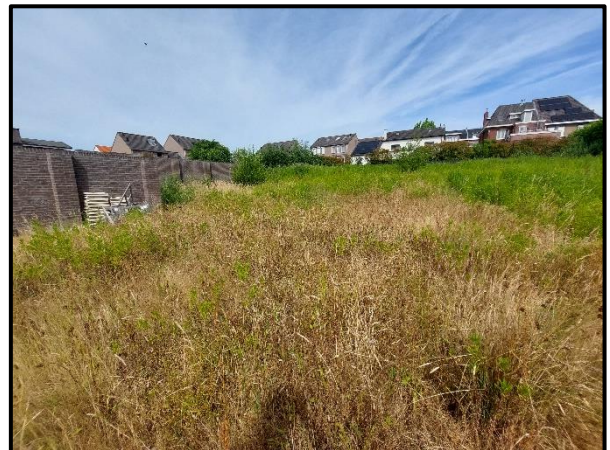
Figuur 2.1 Weergave begrenzing van het plangebied binnen de gele markering.

Figuur 2.2 Weergave van de zuidzijde van het plangebied waarin is voorzien in een bouw van elf appartementen.

Figuur 2.3 Weergave van de noordwestzijde van het plangebied waarin is voorzien in de aanleg van 22 parkeerplaatsen en elf bergingen. Zichtbaar is de aanwezigheid van ruigte en een jonge wilg.

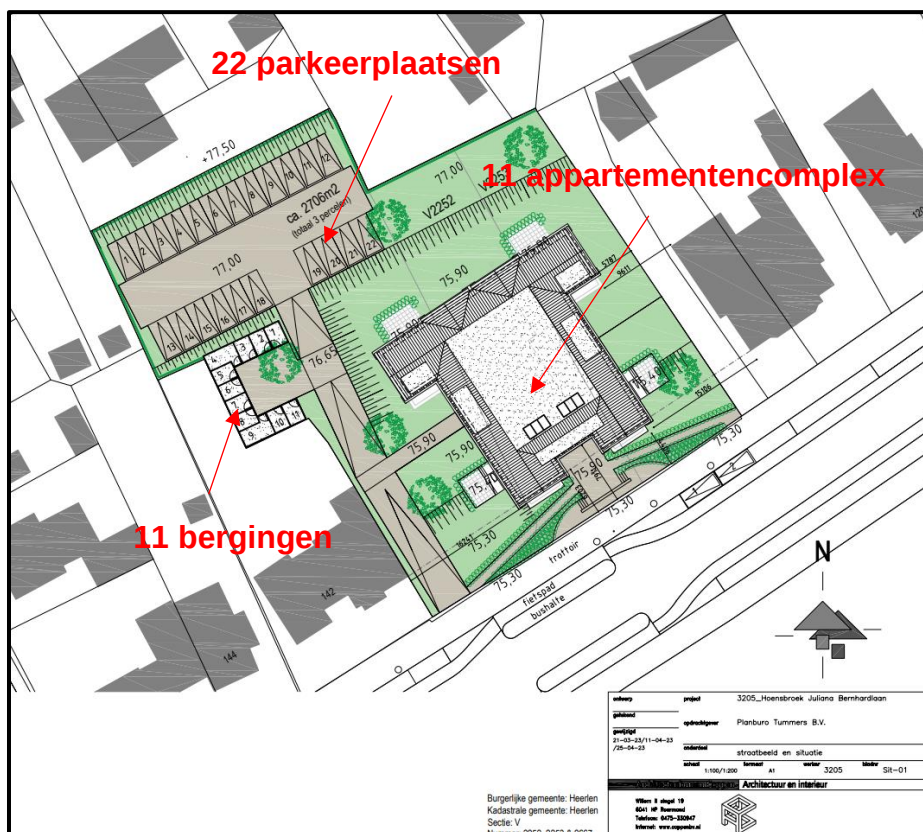
Figuur 2.4 Weergave van de westzijde van het plangebied waarin is voorzien in de aanleg van een oprit. Op linke foto is zichtbaar de aanwezigheid van riet.

Figuur 2.5 Weergave noordoostzijde van het plangebied waar geen inrichtingswerkzaamheden plaats zullen gaan vinden.

2.2 BOUWPLAN

In het plangebied zal een appartementencomplex worden gerealiseerd. Deze zal gaan bestaan uit elf appartementen, elf bergingen en 22 parkeerplaatsen welke middels een oprit zijn verbonden met de Juliana Bernhardlaan (zie figuur 2.6). Het complex zal een zadeldak met dakpannen krijgen (zie figuur 2.7).

Figuur 2.6 Weergave van het bouwplan met zichtbaar het appartementencomplex, de bergingen en de parkeervoorzieningen.

Figuur 2.7 Weergave van het ontwerp van het appartementencomplex.

3 ONDERZOEKSMETHODE

3.1 AANPAK ONDERZOEK

3.1.1 Algemeen

De quickscan flora en fauna is een verkennend onderzoek dat zich richt op de (potentiële) aanwezigheid van en gebruik door beschermde planten- en diersoorten. Dit wordt bepaald aan de hand van een bronnenonderzoek en een habitatsgeschiktheidsbeoordeling via één oriënterend veldbezoek. Daarbij wordt op basis van 'expert judgement' bepaald welke beschermde planten- en diersoorten het plangebied benutten als functioneel leefgebied. Onder een functioneel leefgebied wordt het volgende verstaan:

- groeiplaatsen;
- voortplantingsplaatsen;
- rustplaatsen;
- frequent gebruikt foerageergebied;
- frequent gebruikte verbindings-/vliegroutes.

Bij vogels is het functioneel leefgebied alleen de in gebruik zijnde nesten en rustplaatsen (sommige vogelsoorten maken gebruik van slaap- en roestplaatsen), omdat alleen deze zijn beschermd. De aanwezigheid van functioneel leefgebied hiervan hoeft niet te betekenen dat er sprake is van een overtreding met de Wnb. Dit is afhankelijk van de aard van de werkzaamheden en het beschermingsregime van de soort.

Voorliggende quickscan toetst het project aan de Wet natuurbescherming (Wnb). Alleen in Limburg niet-vrijgestelde nationale soorten, Europees beschermde soorten en vogelsoorten waarvan de nesten en nestlocaties (inclusief essentieel foerageergebied) in Limburg het gehele jaar door zijn beschermd (zie bijlage 1) worden behandeld. Voor wat betreft de broedvogels zijn dit uitsluitend de soorten vallend onder de categorie vaste nesten 1 t/m 3, omdat deze jaarrond zijn beschermd. In bepaalde gevallen worden ook soorten vallend onder de categorie 4 behandeld, maar alleen wanneer de gunstige staat van instandhouding in het geding zal zijn. Dit is aan de orde bij landelijke- en/of provinciale zeldzame en bedreigde broedvogelsoorten als bijeneter, draaihals, kramsvogel en dergelijke.

3.1.2 Literatuuronderzoek

Voor het onderzoek zijn literatuurgegevens verzameld van de groei- en verblijfplaatsen van de beschermde planten en dieren in de omgeving van het plangebied. Hierbij is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Op 26 juni 2023 zijn hier verspreidingsgegevens opgevraagd uit de periode 2013-2023. Dit betreffen de waarnemingen in het plangebied en in de omgeving hiervan. Onder de omgeving van het plangebied wordt verstaan de waarnemingen binnen een straal van 500 meter. De NDFF is een databank welke gevalideerde informatie geeft over flora en fauna. De NDFF bundelt ruim 100 databanken van onder andere FLORON, RAVON, SOVON, De Vlinderstichting, De Zoogdierenvereniging etc. Het raadplegen van de NDFF is gebruikt als voorbereiding van het veldbezoek (par. 3.1.3).

Met betrekking tot verspreidingsgegevens zijn de volgende literatuurbronnen geraadpleegd:

- NDFF;
- www.waarneming.nl.

Als achtergrondinformatie (globale verspreiding en habitat) is gebruik gemaakt van:

- Avifauna van Limburg (*Hustings et al, 2006*);
- Zoogdieren van Limburg Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007 (*Huizenga, C. et al., 2010*);
- Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur in Nederland 12. (*Broekhuizen, S., K. et al, 2016*).

Aan de hand van deze literatuurbronnen is bekeken welke beschermde soorten in het plangebied een functioneel leefgebied kunnen hebben. Het veldbezoek wat na deze literatuurstudie plaats vindt, kan hierdoor efficiënter worden uitgevoerd.

3.1.3 Veldonderzoek

De heer ing. M.C. Bonder heeft namens Ecoplanning een veldbezoek aan het plangebied gebracht. De habitatgeschiktheidsbeoordeling en de inventarisatie van aanwezigheidssporen van fauna en (potentiële) groeiplaatsen van flora kon tijdens dit veldbezoek in het gehele plangebied worden uitgevoerd. Tevens zijn de aanwezige planten van teunisbloem en harig wilgenroosje afgezicht op de aanwezigheid van rupsen van de teunisbloempijlstaart. Tijdens het veldbezoek was sprake van de volgende weersomstandigheden:

Datum	Tijd	Temperatuur	Weer	Windkracht
27 juni 2023	10:30 – 12:00 uur	20 °C	Licht bewolkt	W 3

Gedurende het veldbezoek is gelet op de actuele aanwezigheid van beschermde flora en fauna en aanwezigheidssporen zoals:

- prenten
- latrines
- aanwezigheid individuen
- (oude) nesten
- burchten en holen
- braakballen
- knaagsporen
- vraatresten

Een veldbezoek is een momentopname en dan zijn niet alle soorten waarneembaar. Zo zijn vleermuizen, uilen en marterachtigen voornamelijk nachtactief. Vogels zoals zwaluwen en enkele roofvogelsoorten zijn alleen in een bepaalde periode van het jaar aanwezig. Veel planten zijn herkenbaar in slechts een deel van het jaar. De aanwezigheid van beschermde flora en fauna wordt daarom mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt habitat. Op basis hiervan, kennis over ecologie en landelijke verspreiding van beschermde flora en fauna, is tijdens het veldbezoek bepaald of in het plangebied sprake is van potentieel leefgebied.

4 RESULTATEN EN TOETS WET NATUURBESCHERMING

4.1 LITERATUUR

Waarnemingen literatuur			
Nederlandse naam	Wnb	Nest cat.	Locatie Hoensbroek
Grondgebonden zoogdieren			
Bever	HR	---	Kasteel Hoensbroek
Rode eekhoorn*	A	---	Juliana Bernhardlaan
Steenmarter	A	---	Juliana Bernhardlaan
Vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	HR	---	Hoensbroek
Watervleermuis	HR	---	Kasteel Hoensbroek
Broedvogels met jaarrond beschermd nest			
Boerenwaluw	VR	2	Kasteel Hoensbroek
Gierzwaluw	VR	2	Hoensbroek
Grote gele kwikstaart	VR	2	Kasteel Hoensbroek
Huismus	VR	2	Hoensbroek
Huiszwaluw	VR	2	Kasteel Hoensbroek
Ooievaar	VR	2	Kasteel Hoensbroek
Torenvalk	VR	3	Kasteel Hoensbroek
Herpetofauna			
Hazelworm	A	---	Droomvijver
Vissen			
Geen	n.v.t.	---	
Ongewervelden			
Teunisbloempijlstaart	HR	---	Schuureikenweg
Planten			
Geen	n.v.t.	---	

Schema 4.1: overzicht van groei-/verblijfplaatsen van beschermde soorten van de laatste 10 jaar in het plangebied en in haar omgeving (binnen 500 meter van het plangebied) volgens de beschikbare literatuur.

WNB = Soort is opgenomen in de Wet natuurbescherming

VR = Vogelrichtlijn.

HR = Habitatrichtlijn.

A = Andere beschermde soort.

* = Vrijgesteld in een bepaalde periode (bijlage 1, schema 7.2)

Nest Cat. = categorie vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (bijlage 1, schema 7.1).

Een overzicht van de groei- en verblijfplaatsen uit de literatuurgegevens bekende beschermde soorten in het plangebied en omgeving is weergegeven in schema 4.1. Aanwezigheid hiervan in het plangebied kan nog niet op voorhand worden uitgesloten. In bepaalde gevallen geldt dit ook voor beschermde soorten die niet in dit schema genoemd zijn, zoals die waarvan in het plangebied geschikt habitat aanwezig is en het plangebied binnen de regionale verspreiding van de betreffende soort valt. In navolgende paragrafen wordt ingegaan op deze soorten.

4.2 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

4.2.1 Algemeen

4.2.1.1 Bever

Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, beken, rivieren en meren. Hier bouwt de soort een hol of een burcht, afhankelijk van de gesteldheid van de oever. Het voedsel bestaat voornamelijk uit bast en twijgen van wilg en populier en wortelstokken van waterlelie en gele plomp, kruidachtige land- en waterplanten, maar ook boombladeren. Ook landbouwgewassen zoals mais, peen en bieten eten bevers graag. Volgens de beschikbare literatuur is de soort vrij algemeen in Zuid Limburg.

4.2.1.2 Rode eekhoorn

Eekhoorns zijn zowel overdag als 's nachts actief. De soort komt voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook voor in bebouwd gebied. Voor de eekhoorn geldt in Limburg een vrijstelling in de periode maart, april en juli tot en met november (zie bijlage 1 schema 7.2). Gezien de verspreiding volgens de beschikbare literatuur is de rode eekhoorn in Zuid Limburg een algemeen voorkomende soort.

4.2.1.3 Steenmarter

De soort is uitsluitend 's nachts actief. De steenmarter is flexibel in haar habitatskeuze en benut verblijfplaatsen in bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders, kruipruimtes, spouwmuren, ruimten onder de dakbedekkingen en zelfs de ruimte onder de motorkap. De steenmarter kan al door openingen van 5-6 cm kruipen om bij een schuilplaats te komen (<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>). Belangrijk is dat de steenmarter de beschikking heeft over dekking. De steenmarter is algemeen in Zuid Limburg. Voor de steenmarter geldt in Limburg een vrijstelling in de periode 15 augustus - februari (zie bijlage 1 schema 8.2). De soort is in Limburg een algemeen voorkomende soort.

4.2.1.4 Overige soorten

De volgende soorten zijn niet vrijgesteld binnen de Wnb: de boommarter (Vijlenerbossen en Platte Bosch), de das (kleinschalig cultuurlandschap), het edelhert (grote bosgebieden), de eikelmuis (Savelsbos), de grote bosmuis (bossen), de gewone zeehond (wadden), de grijze zeehond (zeekust), de hazelmuis (doornstruweel in Zuidoost Limburg), de noordse woelmuis (buiten Limburg), de otter (beken en moerassen), de veldspitsmuis (buiten Limburg), de waterspitsmuis (beken en kanalen met moerasvegetatie), de wilde kat (Vijlenerbossen) en de wolf (roedels op de Veluwe en in Drenthe).

4.2.2 Aanwezigheid in plangebied en Toets Wet natuurbescherming

Soort(groep)	Waarnemingen tijdens veldbezoek op 27 juni 2023	Toets Wet natuurbescherming
Bever	- Aanwezigheidssporen van de bever zoals knaagsporen of wissels zijn niet waargenomen in het plangebied. - Het plangebied heeft geen waterpartijen en is ook niet gelegen aan een waterpartij. Het plangebied biedt geen leefgebied aan de bever.	- Het gebruik door de bever van het plangebied is uitgesloten. - Negatieve effecten op het functioneel leefgebied van deze soort en een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.5 zijn niet aan de orde. - Er is geen nader onderzoek naar de bever nodig.
Rode eekhoorn	- Er zijn geen aanwezigheidssporen zoals knaagsporen, nesten of individuen van de soort waargenomen. - In de jonge wilg van ca. 5m. hoog en in de andere lagere boompjes bevindt zich geen nest van de rode eekhoorn. Het plangebied is ongeschikt als nestlocatie voor de rode eekhoorn.	- De aanwezigheid van een functioneel leefgebied van de rode eekhoorn kan in het plangebied op voorhand worden uitgesloten. - Negatieve effecten hierop en een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10 zijn niet aan de orde. - Er is geen nader onderzoek naar de rode eekhoorn nodig.
Steenmarter	- Er zijn geen sporen van de steenmarter waargenomen in het plangebied. - De ruigte en braamstruweel in het plangebied zijn geschikt als ruimte waarin de steenmarter zich kan verbergen.	- De aanwezigheid van een functioneel leefgebied van de steenmarter kan in het plangebied nog niet voorhand worden uitgesloten. - Negatieve effecten hierop zijn aan de orde bij de verwijdering van de ruigte en het braamstruweel in de periode maart – 14 augustus. - Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10 is dan aan de orde. - Bij een verwijdering van de begroeiing in deze periode is

		een nader steenmarteronderzoek nodig.
Overige soorten	• Er zijn geen aanwezigheidssporen waargenomen van de in paragraaf 4.2.1.4 genoemde soorten. • Er is geen geschikt leefgebied aanwezig in het plangebied.	• De aanwezigheid van functioneel leefgebied van de in paragraaf 4.2.1.4 genoemde soorten kan op voorhand worden uitgesloten. • Negatieve effecten hierop en een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikelen 3.5 en 3.10 zijn niet aan de orde op de overige soorten grondgebonden zoogdieren. • Er is hiernaar geen nader onderzoek nodig.

4.3 VLEERMUIZEN

4.3.1 Algemeen

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die 's nachts aan de hand van echolocatie hun positie bepalen, maar in de schemering soms hun positie bepalen op basis van zicht. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen worden onderverdeeld in:

- Gebouwen wonende soorten zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en tweekleurige vleermuis: Deze verblijven meestal het gehele jaar door in gebouwen (tussen dakpannen en dakbeschot, in spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke).
- Bomen wonende soorten zoals rosse vleermuis en watervleermuis: Deze bewonen in bomen met een stamdiameter vanaf 30cm in een holte. Om als vleermuisverblijf te dienen, moet zo'n gat naar boven uitgerot zijn, zodat de vleermuizen boven de opening kunnen hangen. Maar ook losse stukken schors kunnen een geschikte verblijfplaats vormen, net als vogel- of vleermuiskasten. De aanwezigheid van vleermuizen in een boomholte is vaak zichtbaar door een spoor van urine dat uit de holte langs de boomstam naar beneden loopt en door uitwerpselen die op de grond gevonden worden.
- Soorten die in zowel bomen als in gebouwen wonen, zoals ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis.
- Soorten van kerken, abdijen en kloosters als grijze grootoorvleermuis en ingekorven vleermuis.

Een aantal soorten overwintert in bunkers, mergelgangen en vleermuiskelders. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen of in bomen. Vanaf begin april komen vleermuizen tevoorschijn uit hun winterverblijven. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart solitair of in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot

september, vallen de kraamkolonies uiteen. De meeste vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere. Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

Uit de literatuurgegevens weergegeven in schema 4.1 blijkt de aanwezigheid van alleen de gewone dwergvleermuis en watervleermuis in de omgeving van het plangebied.

4.3.2 Aanwezigheid in plangebied en Toets Wet natuurbescherming

Soort(groep)	Waarnemingen tijdens veldbezoek op 27 juni 2023	Toets Wet natuurbescherming
Vleermuizen	• Er zijn geen individuen of aanwezigheidssporen als uitwerpselen, afgebeten vlindervleugels waargenomen van vleermuizen. • Er zijn geen potentiële rust- en voortplantingsplaatsen voor gebouwen bewonende vleermuizen aanwezig, vanwege het ontbreken van gebouwen in het plangebied. • De wilg met een hoogte van ca. 5m. heeft een stamdiameter van ca. 15 cm. dik. Ook bevinden zich geen holtes in deze boom. Er zijn geen potentiële rust- en voortplantingsplaatsen voor bomen bewonende vleermuizen in het plangebied. • Door het ontbreken van bomen en waterpartijen heeft het plangebied geen functie als belangrijk foerageergebied en belangrijke vliegroute.	• Op basis van de waarnemingen is het uitgesloten dat vleermuizen het plangebied benutten als functioneel leefgebied. • Negatieve effecten hierop als gevolg van de geplande werkzaamheden en een overtreding op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.5 zijn niet aan de orde. • Er is geen nader vleermuizenonderzoek nodig.

4.4 BROEDVOGELS

4.4.1 Algemeen

4.4.1.1 Boerenwaluw

De boerenwaluw broedt in open schuren, onder brede dakoverstek, onder bruggen en incidenteel ook op andere beschutte plaatsen. De soort broedt in de periode mei - augustus. De nestlocaties bevinden zich over het algemeen in het landelijk gebied zoals boerderijschuren,

stallen en dergelijke. In Nederland is de soort aanwezig van maart tot en met september. Volgens de literatuur (NDFF) is de soort broedvogel van diverse locaties in Zuid Limburg.

4.4.1.2 Gierzwaluw

De soort broedt vooral in steden en dorpen, waar hij nestelt in donkere holtes in ventilatieschachten, in kieren en spleten in muren, onder dakpannen en in kerktorens. De gierzwaluw kan niet vanuit het nest opstijgen en moet zich eerst tot zo'n 3 meter naar beneden kunnen laten vallen om weg te kunnen vliegen. De vrije uitvliegbreedte moet ongeveer een meter zijn. Verder dienen geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc. De soort is in Nederland alleen aanwezig van eind april tot en met eerste helft augustus.

4.4.1.3 Grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart broedt en foerageert aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd maar in bebouwd gebied kan de soort voor komen. Het broeden in bebouwd gebied, en met name in dorpen waar een beek doorheen loopt, komt in de bolwerken (Twente, Achterhoek, Limburg) van de grote gele kwikstaart regelmatig voor. De najaarstrek vindt plaats in september en oktober, als kleine aantallen doortrekken. Deze grote zijn afkomstig uit Duitsland, uit het zuiden van Scandinavië en Polen. In Limburg overwinteren in zachte winters aanzienlijke aantallen; ten dele broedvogels van elders uit Nederland. Dan is de soort ook te zien in steden en dorpen waar ze langs water en op platte daken met grind te vinden zijn. De Nederlandse broedvogels trekken deels weg; naar het zuiden, tot aan de Pyreneeën. In Zuid Limburg is de soort een algemene broedvogel langs of in de buurt van beken.

4.4.1.4 Huismus

De huismus komt tot broeden in of tegen gebouwen in dorpen en steden, in en bij boerderijen, maneges, kinderboerderijen en ruim opgezette woonwijken met veel groen. Nesten van huismussen zijn in de regel te vinden in of tegen allerlei menselijke bebouwing: onder dakpannen, bovenop rolluikkasten, in kieren en gaten in muren, achter regenpijpen, met klimop begroeide muren en in stallen. De huismus is zeer honkvast. Hij blijft het gehele jaar in de buurt van zijn eenmaal gekozen nest. De huismus kent twee typen verblijfplaatsen: de nesten als voortplantingsplaats en altijdgroene struiken en klimplanten als rustplaats in de winter. De habitat van de huismus moet voldoen aan een combinatie van een aantal elementen, die ook nog eens binnen een straal van enkele meters (dekking bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen) van elkaar moeten liggen. De habitat moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassen en jongen), dekking (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop), plekken voor stofbaden en drinkwater. Ontbreekt één van de onderdelen of liggen ze te ver van elkaar verwijderd, dan is de habitat niet geschikt. In Zuid Limburg is gezien het verspreidingsbeeld van de NDFF de soort een algemene broedvogel.

4.4.1.5 Huiszwaluw

Deze soort maakt haar nest voornamelijk onder witte horizontaal gelegen daklijsten. De huiszwaluw is in Nederland alleen aanwezig van eind april tot en met september. In Zuid Limburg is gezien het verspreidingsbeeld van de NDFF de soort een vrij algemene maar lokaal broedende vogel.

4.4.1.6 Ooievaar

Het preferente leefgebied van de soort zijn extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. Voor een broedplek maakt de ooievaar gebruik van kunstmatige nestgelegenheden op schoorstenen en wagenwielen, maar hij broedt ook in zelfgemaakte nesten in bomen en gebouwen. De Nederlandse ooievaars trekken deels weg, maar minstens een vijfde overwintert in eigen land. De trekvogels keren vanaf februari terug en vertrekken weer vanaf augustus. Te kasteel Hoensbroek broedt de soort op een wagenwiel. In Zuid Limburg broedt de soort daarnaast ook in Kerkrade.

4.4.1.7 Torenvalk

De torenvalk broedt vooral in torenvalkenkasten. Daarnaast broedt de soort in bomen met oude kraaien- of eksternesten, sluizen, pijlers van bruggen, hoogspanningsleidingen, richels en nissen van hoge gebouwen. De soort is een opvallende soort die bij aanwezigheid bidt (vorm van jagen) of roept en is het hele jaar door aanwezig in Nederland. In Zuid Limburg is de soort een algemeen voorkomende broedvogel.

4.4.1.8 Overige vogelsoorten

Nesten van vogels die het hele jaar gebruikt worden zijn jaarrond beschermd. Van de volgende vogelsoorten is dit het geval: de boomvalk (bosranden en bomenrijen), de grote gele kwikstaart (langs waterpartijen), de havik (bos), de oehoe (groeves met steile wanden in bosrijke omgeving), de ooievaar (ooievaarspalen bij natte graslanden), de raaf (bossen), de ransuil (boomgroepen), de rode wouw (bosranden in heuvelland), de slechtvalk (hoge markante gebouwen) en de zwarte wouw (ooibossen).

4.4.1.9 Overige vogelsoorten nest beschermd tijdens broedseizoen

Tijdens de werkzaamheden moet rekening worden gehouden met het broedseizoen (maart – augustus) van vogels. Alleen bij uitvoer van versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen is voor deze soorten geen ontheffing nodig. Dit is het geval bij de meeste broedvogels. Vogels die in landelijk gebied ter plaatse van gebouwen met grote tuinen zijn onder andere groenling (heesters tegen de muur), koolmees (bomen), grote bonte specht (bomen), kauw (bomen), merel (struiken), pimpelmees (bomen), kauw (bomen), tijftjaf (bomen), witte kwikstaart (nissen in gebouwen), zwartkop (struiken) en zwarte roodstaart (nissen en daken).

4.4.2 Aanwezigheid in plangebied en Toets Wet natuurbescherming

Soort(groep)	Waarnemingen tijdens veldbezoek op 27 juni 2023	Toets Wet natuurbescherming
Boerenwaluw	• Er zijn geen nesten of individuen van de boerenwaluw waargenomen in het plangebied. • In het plangebied staan geen gebouwen of bruggen. Het is ongeschikt als nestlocatie voor de soort.	• De aanwezigheid van boerenwaluwnesten in het plangebied is uitgesloten. • Negatieve effecten hierop en een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 zijn niet aan de orde. • Er is geen nader onderzoek naar de boerenwaluw nodig.
Gierzwaluw	• Er zijn geen potentiële nestlocaties of individuen van de gierzwaluw waargenomen in het plangebied. • In het plangebied staan geen gebouwen en het is dus ongeschikt als nestlocatie voor de soort.	• Het plangebied is geen nestlocatie van de gierzwaluw. • Negatieve effecten hierop en een overtreding op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.1 zijn niet aan de orde. • Er is geen nader gierzwaluwenonderzoek nodig.
Grote gele kwikstaart	• Aanwezigheidssporen van deze soort zoals individuen en nesten zijn niet waargenomen. • In het plangebied bevinden zich geen waterpartijen, geen gebouwen en geen bruggen. Het is ongeschikt als nestlocatie voor de soort.	• Het benutten van het plangebied als nestlocatie voor de grote gele kwikstaart is uitgesloten. • Negatieve effecten hierop en een overtreding op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.1 zijn niet aan de orde. • Een vervolgonderzoek naar het gebruik van het plangebied door de soort is niet nodig.
Huismus	• Er zijn huismussen waargenomen op het hekwerk ter plaatse van de grens met het plangebied en de percelen van aangrenzende woningen. Dit hekwerk fungeert als uitkijkpost.	• Het gebruik van het plangebied als huismusnest is uitgesloten. • Negatieve effecten op de soort en een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 zijn niet aan de orde. Enerzijds, omdat er geen gebouwen staan in het plangebied. Anderzijds zal het hekwerk blijven behouden en er

	In het plangebied staan geen gebouwen en is ongeschikt als nestlocatie voor de soort.	zal een appartementencomplex met een zadeldak worden gebouwd dat op termijn nieuwe nestlocaties zal gaan bieden. Er is geen nader onderzoek naar de huismus nodig.
Huiszwaluw	- Er zijn geen huiszwaluwen waargenomen in het plangebied. - In het plangebied staan geen gebouwen. Het plangebied is ongeschikt als nestlocatie voor de soort.	- Het is uitgesloten dat het plangebied fungeert als nestlocatie van de huiszwaluw. - Negatieve effecten hierop en een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 zijn niet aan de orde. - Er is geen nader onderzoek naar de huiszwaluw nodig.
Ooievaar	- Er zijn geen individuen waargenomen van de ooievaar in het plangebied. - In het plangebied zijn geen wagenwielen of gebouwen aanwezig. Het plangebied is ongeschikt als nestlocatie voor de soort.	- Dat het plangebied onderdeel uitmaakt als nestlocatie van de ooievaar is uitgesloten. - Negatieve effecten hierop en een overtreding op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.1 zijn niet aan de orde. - Een vervolgonderzoek naar het gebruik van het plangebied door de ooievaar is niet nodig.
Torenavalk	- Er zijn geen aanwezigheidssporen zoals braakballen of individuen van de torenvalk waargenomen. - Torenavalkenkasten, gebouwen, bruggen, sluizen en bomen met oude kraaien- of eksternesten zijn in het plangebied niet aanwezig.	- Het gebruik van het plangebied als nestlocatie is uitgesloten. - Negatieve effecten hierop en een overtreding op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.1 zijn niet aan de orde. - Een vervolgonderzoek naar het gebruik van het plangebied door de torenvalk is niet nodig.
Overige vogelsoorten waarvan het	Er zijn geen aanwezigheidssporen waargenomen van de in	De aanwezigheid van rust- en nestlocaties van de in paragraaf 4.4.1.8 genoemde soorten kan op voorhand worden uitgesloten.

nest jaarrond is beschermd	paragraaf 4.4.1.8 genoemde vogelsoorten. • Het plangebied bestaande uit een terrein met gras, ruigte, riet, braamstruweel, enkele struiken en jonge bomen biedt geen rust- en nestlocatie aan genoemde vogelsoorten.	• Negatieve effecten hierop en een overtreding op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.1 zijn niet aan de orde voor wat betreft deze soorten. • Er is geen nader onderzoek nodig.
Overige vogelsoorten nest beschermd tijdens broedseizoen	• Er is tijdens het veldbezoek alleen een overvliegende koolmees waargenomen. • Het braamstruweel en de jonge bomen kunnen fungeren als nestlocatie voor vogels.	Als de verwijdering van de begroeiing start in de periode maart tot en met augustus (het broedseizoen), betekent dit het volgende: • Bij de aanwezigheid van vogelnesten treedt een verstoring en/of vernieling hiervan op. Dan ontstaat er een overtreding op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.1. • In dat geval: ➤ Moet worden gewacht met de verwijdering van de begroeiing tot na het broedseizoen. ➤ Of is een check door een ecologisch deskundige naar de aanwezigheid van vogelnesten nodig.

4.5 HERPETOFAUNA

4.5.1 Algemeen

4.5.1.1 Hazelworm

De hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. In Zuid Limburg is de soort volgens de literatuurgegevens vrij algemeen.

4.5.1.2 Overige soorten

Van de volgende soorten amfibieën en reptielen is de verstoring van het functioneel leefgebied niet vrijgesteld binnen de Wnb: de adder (in Limburg alleen te Meinweg), de Alpenwatersalamander (poelen), de boomkikker (poelen in gemeente Echt-Susteren), de gladde slang (heide, hoogveen en kalkgrasland), de kamsalamander (poelen zonder vis en

permanent waterhoudend), de levendbarende hagedis (open bossen en ruige graslanden, bermen, heidevelden en hoogvenen), de muurhagedis (alleen wild te Hoge Fronten, Lage Fronten en Belvédère), de ringslang (laagveen), de rugstreeppad (ondiepe wateren die kunnen opdrogen), de vuursalamander (alleen in Bunderbos en nabij Cottessen) en de zandhagedis (Brunssummerheide).

4.5.2 Aanwezigheid in plangebied en Toets Wet natuurbescherming

Soort(groep)	Waarnemingen tijdens veldbezoek op 27 juni 2023	Toets Wet natuurbescherming
Hazelworm	• Er zijn geen individuen waargenomen van de hazelworm. • In het plangebied is sprake van een vochtige dichte vegetatie.	• De aanwezigheid van de hazelworm in het plangebied is nog niet uitgesloten. • Negatieve effecten hierop en een overtreding op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.10 is aan de orde bij de verwijdering van de vegetatie in de periode oktober - juni. • Een nader onderzoek naar de hazelworm is dan nodig.
Overige soorten herpetofauna	• Er zijn geen waarnemingen van amfibieën en reptielen in het plangebied verricht. • Het habitat zoals is omschreven in paragraaf 4.5.1.2, bevindt zich niet in het plangebied.	• De aanwezigheid van beschermde amfibieën en reptielen in het plangebied is op voorhand uitgesloten. • Negatieve effecten hierop en een overtreding op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikelen 3.5 en 3.10 is niet aan de orde. • Een nader onderzoek naar deze overige soorten is niet nodig.

4.6 VISSSEN

4.6.1 Literatuur

In het plangebied noch uit de omgeving zijn literatuurwaarnemingen bekend van beschermde vissoorten (zie schema 4.1).

4.6.2 Aanwezigheid in plangebied en Toets Wet natuurbescherming

Soort(groep)	Waarnemingen tijdens veldbezoek op 27 juni 2023	Toets Wet natuurbescherming
Vissen	• Er zijn geen waarnemingen van beschermde vissen in het plangebied verricht. • Er zijn geen waterpartijen aanwezig in het plangebied.	• De aanwezigheid van vissen in het plangebied is op voorhand uitgesloten. • Negatieve effecten hierop en een overtreding op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wnb) artikelen 3.5 en 3.10 zijn niet aan de orde. • Een nader vissenonderzoek is niet nodig.

4.7 ONGEWERVELDEN

4.7.1 Algemeen

4.7.1.1 Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart komt voor op open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen (<https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/teunisbloempijlstaart>). Waardplanten van de soort zijn teunisbloem, wilgenroosjesachtigen en kattenstaart waarop de rupsen van deze soort aanwezig zijn in de periode juni - september. De soort is volgens de beschikbare literatuur in Zuid Limburg vrij zeldzaam.

4.7.1.2 Overige soorten

Van de volgende soorten ongewervelden (insecten, weekdieren, kreeftachtigen en spinnen) is de verstoring van het functioneel leefgebied niet vrijgesteld binnen de Wnb: de aardbeivlinder (buiten Limburg), de beekrombout (beken), de bosparemoervlinder (Veluwe), het bruin dikkopje (krijtgrasland), de bosbeekjuffer (natuurlijke beken in bossen), de bruine eikenpage (in Noord Limburg), het donker pimperlblauwtje (Roerdal), de donkere waterjuffer (buiten Limburg), de duinparemoervlinder (duinen), de gaffelibel (Roer en Vlootbeek), het gentiaanblauwtje (buiten Limburg), de gevlekte glanslibel, (moerassen), de gevlekte witsnuitlibel (moerassen), de gewone bronlibel ((bronbeken), de grote vuurvlinder (buiten Limburg), de grote weerschijnvlinder (vochtige, open bossen), de hoogveenglanslibel (Brunssummerheide), de iepenpage (iepen), de Kempense heidelibel (buiten Limburg), de kleine heidevlinder (Veluwe), de kleine ijsvogelvlinder (vochtige open bossen), de kommavvlinder (buiten Limburg), het vliegend hert (oude eikenbossen en holle wegen en de zilveren maan (buiten Limburg), het pimperlblauwtje (bij Den Bosch), de rivierrombout (rivieren met zandstrandjes), het sleedoorpage (sleedoorns), de speerwaterjuffer (oligotrofe moerassen), het spiegeldikkopje (Peelregio), het veenbesblauwtje (buiten Limburg), veldparemoervlinder, de veenbosparemoervlinder (buiten Limburg), (Bemelerberg en in berm A79) en zeggenkorfslak (moerassen).

4.7.2 Aanwezigheid in plangebied en Toets Wet natuurbescherming

Soort(groep)	Waarnemingen tijdens veldbezoek op 27 juni 2023	Toets Wet natuurbescherming
Teunisbloempijlstaart	- Vanwege de aanwezigheid van teunisbloemsoorten en het harig wilgenroosje is het plangebied geschikt als leefgebied voor de soort. - Alle aanwezige planten in het plangebied zijn gecheckt op de aanwezigheid van rupsen. Deze zijn hierop niet waargenomen.	- De aanwezigheid van de teunisbloempijlstaart in het plangebied is op voorhand uitgesloten. - Negatieve effecten hierop en een overtreding op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wnb) artikelen 3.5 en 3.10 zijn niet aan de orde. - Een nader onderzoek naar de soort is niet nodig.
Overige soorten	- Er zijn geen aanwezigheidssporen in het plangebied waargenomen van de paragraaf 4.7.1.2 genoemde soorten. - Het plangebied is onbegroeid en daarom ongeschikt als functioneel leefgebied hiervan.	- De aanwezigheid van de overige beschermde soorten kan op voorhand worden uitgesloten. - Negatieve effecten hierop en een overtreding op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wnb) artikelen 3.5 en 3.10 zijn niet aan de orde. - Er is geen nader onderzoek nodig.

4.8 PLANTEN

4.8.1 Algemeen

De beschermde plantensoorten zijn in Nederland zeer zeldzaam en staan veelal in specifieke biotopen. Dit kunnen natuurgebieden, oude muren, schrale graslanden of extensief beheerde akkers zijn.

4.8.2 Verrichte waarnemingen en Toets Wet natuurbescherming

De aanwezigheid van wettelijk beschermde plantensoorten moet op grond van hun ecologie (specifieke habitats als oude kalkrijke muren, schrale graslanden, kalkgraslanden, kalkrijke bossen, extensief gebruikte akkers, venen) en verspreiding (zeer zeldzaam of buiten Limburg) uitgesloten worden geacht. Gezien het habitat in het plangebied een schuur bedekt met asbestplaten en de verspreiding van de betreffende soorten hebben de geplande werkzaamheden geen negatief effect op het functioneel leefgebied van overige leden van deze soortgroep. Een overtreding Wnb artikelen 3.5 en 3.10 is niet aan de orde. Een nader onderzoek is niet nodig.

5 CONCLUSIE

Op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek uitgevoerd op 27 juni 2023 in relatie tot de werkzaamheden kunnen de in paragraaf 1.2 genoemde onderzoeksvragen als volgt worden beantwoord (zie schema 5.1)

Soort/soortgroep	Overtreding Wnb	Nader onderzoek
Bever	Nee	Nee
Rode eekhoorn*	Nee	Nee
Steenmarter	bij werkzaamheden 15 augustus tot en met februari *	
	Nee	Nee
Overige zoogdiersoorten	Nee	Nee
Gewone dwergvleermuis	Nee	Nee
Watervleermuis	Nee	Nee
Boerenwaluw	Nee	Nee
Gierzwaluw	Nee	Nee
Grote gele kwikstaart	Nee	Nee
Huismus	Nee	Nee
Huiswaluw	Nee	Nee
Ooievaar	Nee	Nee
Torenvalk	Nee	Nee
Overige vogelsoorten nest jaarrond beschermd	Nee	Nee
Vogelsoorten nest beschermd in broedseizoen	bij werkzaamheden september - februari*	
	Nee	Nee
Hazelworm	bij werkzaamheden juli - september*	
	Nee	Nee
Herpetofauna overig	Nee	Nee
Vissen	Nee	Nee
Teunisbloempijlstaart	Nee	Nee
Ongewervelden overig	Nee	Nee
Planten	Nee	Nee

Schema 5.1 overzicht van de resultaten veldbezoek en de gevolgen voor het project inzake de Wet natuurbescherming.

* : wanneer de werkzaamheden starten buiten deze data, moet u een nader onderzoek naar de betreffende soort of soortgroep uitvoeren.

5.1 FLORA EN FAUNA JAARROND BESCHERMD

Er is geen potentieel functioneel leefgebied aanwezig in het plangebied van de in schema 5.1 weergegeven soorten dat jaarrond is beschermd, noch van andere als zodanig beschermde flora en fauna. De geplande werkzaamheden hebben geen negatief effect hierop. Er is geen risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Er is geen nader onderzoek naar de aanwezigheid van genoemde soorten noch de aanvraag van een ontheffing Wnb nodig.

5.2 FLORA EN FAUNA NIET JAARROND BESCHERMD

5.2.1 Algemeen

Er is een potentieel functioneel leefgebied aanwezig van de steenmarter, de hazelworm en diverse broedvogels waarvan het nest is beschermd tijdens het broedseizoen (maart- augustus). De werkzaamheden kunnen een negatief effect op deze soorten veroorzaken. Dat betekent conform de Wet natuurbescherming (Wnb) het volgende:

5.2.2 Steenmarter

De vrijstellingsperiode Wnb van de steenmarter is in de periode 15 augustus tot en met februari (zie schema 5.2 en bijlage 8). Vindt de verwijdering van de begroeiing plaats buiten deze periode, dan is er een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.10. In dat geval is een nader onderzoek naar de steenmarter nodig. Wanneer de soort wordt vastgesteld, dan is een ontheffing Wnb nodig voor deze soort.

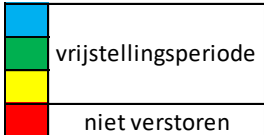
5.2.3 Hazelworm

De vrijstellingsperiode Wnb van de hazelworm is in de periode juli tot en met september (zie schema 5.2 en bijlage 8). Vindt de verwijdering van de begroeiing plaats buiten de vrijstellingsperiode, dan is er een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.10. In dat geval is een nader onderzoek naar de aanwezigheid van functioneel leefgebied van de hazelworm nodig. Wanneer de soort wordt vastgesteld, dan is een ontheffing Wnb nodig voor deze soort.

5.2.4 Vogelsoorten nest beschermd in broedseizoen

De vrijstellingsperiode voor het verstoren of vernielen van nesten is in de periode september – februari. Vindt de verwijdering van de begroeiing plaats tijdens het broedseizoen (maart tot en met augustus), dan is er een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.1. In dat geval is een check naar de aanwezigheid van bezette nesten broedvogels nodig. Indien uit deze check blijkt dat gebruikte vogelnesten zullen worden verstoord, moet met de verwijdering van de begroeiing in het plangebied worden gewacht totdat de vogels zijn uitgebroed.

Juliana Bernhardlaan ong. Hoensbroek												
Soort	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
hazelworm												
steenmarter												
broedvogels												

Let op:

Als meerdere soorten aanwezig zijn in het plangebied, dan zoek een overlappende periode wanneer alle soorten verstoord kunnen worden.

In dit geval kunnen alleen in de maand september de werkzaamheden worden gestart.

Schema 5.2 Overzicht van de vrijstellingsperiodes Wet natuurbescherming. Bij de vrijstellingsperiode gaat het specifiek voor het plangebied om de periode waarin de begroeiing wordt verwijderd; dan vinden de verstoringen plaats. Als eenmaal de begroeiing is verwijderd in die periode, dan kun je daarna doorwerken.

5.3 ADVIES

Het advies is om de verwijdering van de begroeiing uit te voeren in de overlap van de vrijstellingsperiodes, dat is de maand september, zie schema 5.2. Als dit dan is uitgevoerd, dan kun je daarna continu doorwerken.

Als de uitvoer hiervan niet mogelijk is, dan is een nader onderzoek naar de steenmarter en/of de hazelworm en/of een check naar de aanwezigheid van broedvogels waarvan het nest alleen is beschermd tijdens het broedseizoen aan de orde. Dit onderzoek ziet er als volgt uit:

- **Steenmarter:** plaatsing cameravallen (kan gehele jaar door), eenmalige controle camerabeelden en ophalen cameravallen (die bezoeken);
- **Hazelworm:** het neerleggen van platen die tijdens vijf veldbezoeken worden gecheckt in de periode april tot met september.
- **Broedvogels:** Een eenmalige check naar de aanwezigheid van vogelnesten vóórdat de werkzaamheden starten.

6 LITERATUUR

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur in Nederland 12*. Leiden, Nederland Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden.

Buggenum, van, H.J.M., Geraerds, R.P.G. & Lenders A.J.W. (red.). (2009). *Reptielen en amfibieën van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008*. Maastricht, Nederland: Stichting Natuurpublicaties Limburg.

Huizenga, C. et al., 2010. *Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007*. Maastricht, Nederland. Stichting Natuurpublicaties Limburg.

Hustings, F. et al, 2006. *Avifauna van Limburg*. Maastricht, Nederland: Stichting Natuurpublicaties Limburg.

Kaper, A., Muskens, G., 2006. *Steenmarters in en om het huis*. Roosendaal, Nederland: Stichting Landschapsbeheer Gelderland.

Provincie Limburg. *Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg*, Provinciaal Blad Nr. 5634 (6 december 2017). Limburg.

Provincie Limburg. *Wijzigingsverordening Hoofdstuk 3 Natuur van de Omgevingsverordening Limburg 2014*. Provinciaal Blad Nr. 1845 (25 april 2017). Limburg.

Websites

National Databank Flora en Fauna (2013 - 2023). Natuurgegevens NDFF. Geraadpleegd 26 juni 2023, van www.ndff-ecogrid.nl.

<https://www.netwerkgroenebureaus.nl/>

Provincie Limburg. Kaarten en cijfers. Atlas Limburg. kaart van Heerlen. Geraadpleegd 28 juni 2023 van <https://portal.prvlimburg.nl/viewer/app/default>

7 BIJLAGE 1 KADER WET NATUURBESCHERMING

7.1 ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LANDELIJK

7.1.1 Algemeen

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast. Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, in de Wet Natuurbescherming opgenomen zoals is omschreven in de paragrafen 6.1.2 t/m 6.1.5.

7.1.2 Vogelrichtlijn

Soorten van de Vogelrichtlijn: Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn:

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

7.1.3 Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd:

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

7.1.4 Nationaal beschermde soorten

Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

7.1.5 Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna. Voor nationaal beschermde soorten geldt:
- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang. Zorgplicht Voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (artikel 1.11). De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

7.2 ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LIMBURGSE INVULLING

De provincie Limburg heeft beleidsregels opgesteld in het document Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg (6 december 2017, Limburg) voor soorten die beschermd zijn binnen de Vogelrichtlijn of bijlage onderdeel A bij de Wnb, te weten:

- De broedvogels zijn ingedeeld in de categorieën 1 t/m 4:
 - Hiervan is het nest van de vogelsoorten horende tot de categorieën 1 t/m 3 jaarrond beschermd (zie schema 7.1);
 - Categorie 4 zijn de nesten van plaats trouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats

verloren gaat, maar dusdanig kwetsbaar zijn dat de functionaliteit niet in het geding mag komen.

- Voor soorten in bijlage onderdeel A bij de Wnb geldt de Omgevingsverordening Limburg 2014 bijlage III bij paragraaf 3.8 “Vrijstelling dieren bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud” zijn soorten opgenomen waarvoor in Limburg een (gedeeltelijke) vrijstelling geldt (zie schema 7.2).
- Artikelen 4.3 en 4.4 lid 2: Soms is het voor de ontwikkeling erg moeilijk om een aanvullend onderzoek uit te voeren. Bijvoorbeeld als gezien de doorlooptijd die dit met zich mee brengt een toegekende subsidie komt te vervallen of veiligheidsaspecten er aan in de weg staan. In dergelijke omstandigheden zijn GS van mening dat er sprake is van een dermate uitzonderingssituatie dat de initiatiefnemer een ontheffingsaanvraag kan doen alsof de mogelijk aanwezige soorten daadwerkelijk aanwezig zijn. De initiatiefnemer moet in zo’n geval een aanpak overleggen waaruit blijkt voor welke soorten hij deze aanpak volgt, wat de maximaal verwachte dichtheden van de soorten zijn en welke maatregelen uitgevoerd gaan worden.

Nederlandse naam	Categorie vaste nesten
Boerenwaluw	2
Boomvalk	3
Bosuil	2
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	2
Havik	3
Huismus	2
Huiswaluw	2
Kerkuil	1
Oehoe	1
Ooievaar	2
Ransuil	3
Raaf	3
Rode wouw	3
Roek	1
Slechtvalk	2
Steenuil	1
Torenvalk	3
Wespendief	3
Zwarte wouw	3

Schema 7.1 jaarrond beschermde vogelnesten Wnb Beleidsregels Passieve Soortenbescherming.

Nederlandse naam	Periode vrijstelling
Aardmuis	gehele jaar
Bosmuis	gehele jaar
Bunzing	gehele jaar
Bruine kikker	gehele jaar
Dwergmuis	gehele jaar
Dwergspitsmuis	gehele jaar
Eekhoorn	maart- april en juli tot en met november
Egel	gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	gehele jaar
Gewone pad	gehele jaar
Haas	gehele jaar
Hazelworm	juli, augustus en september
Hermelijn	gehele jaar
Huisspitsmuis	gehele jaar
Kleine watersalamander	gehele jaar
Konijn	gehele jaar
Levendbarende hagedis	15 augustus tot en met 15 oktober
Meerkikker	gehele jaar
Middelste groene kikker	gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	gehele jaar
Ree	gehele jaar
Rosse woelmuis	gehele jaar
Steenmarter	15 augustus tot en met februari
Tweekleurige bosspitsmuis	gehele jaar
Veldmuis	gehele jaar
Vos	gehele jaar
Wezel	gehele jaar
Woelrat	gehele jaar

Schema 7.2 Vrijgestelde soorten provincie Limburg bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud volgens de Omgevingsverordening Limburg 2014.